

Utbildningsdepartementet

u.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande angående Betänkande (SOU 2021:72) Högskoleprovets organisation och styrning
(Diarienummer: U2021/03669)

Jönköping University instämmer i de förslag som betänkandet innehåller. Nedan redovisas synpunkter på de slutsatser och förslag som finns i betänkandets kapitel 7. För tydlighet följer synpunkterna avsnittsindelningen.

7.1

Jönköping University instämmer i att genomförandet av högskoleprovet är en gemensam uppgift för lärosäten och Universitets- och högskolerådet (UHR).

7.2

Jönköping University instämmer i att ansvaret för genomförandet av högskoleprovet bör ligga på UHR. Samråd med lärosäten som använder provet för urval är viktigt, vilket också anges i förslaget. En gemensam digital utbildning för provpersonal gynnar likvärdigheten mellan olika lärosäten och provorter och välkomnas. Den gemensamma utbildningen bör dock vid behov kunna kompletteras lokalt.

7.4

Jönköping University instämmer i att UHR fortsatt ska få meddela föreskrifter om högskoleprovet. Även på denna punkt vill vi poängtera vikten av samråd med berörda lärosäten.

7.5

Jönköping University anser att samverkan mellan lärosäten vad gäller anordnande av högskoleprovet kan och bör ske, när så är lämpligt.

7.6

Som enskild utbildningsanordnare är inte Jönköping University skyldig att anordna högskoleprovet. Dock anser lärosätet att eftersom högskoleprovet används som urvalsinstrument är det rimligt att lärosätet tar detta ansvar och anordnar det på samma villkor som statliga lärosäten. Det medför inte att samtliga enskilda utbildningsanordnare som använder provet som urvalsinstrument måste stå som anordnare utan kan istället bistå på andra sätt.

7.7

Det är önskvärt att det finns en förutsägbarhet i anordnandet av högskoleprovet. Ett prov per halvår är både rimligt och önskvärt då det harmonierar med de största antagningsomgångarna till lärosätesutbildningar. Att anordna fler prov och på kort varsel vilket krävts under rådande pandemi är en utmaning och bör om möjligt undvikas. Eventuellt beslut om inställande av något prov bör tas nationellt.

7.8

I en situation där antalet skrivande måste begränsas är det rimligt att de som avser att i närtid söka till högre utbildning har företräde. Även om yngre personer kan inspireras av att mäta sin förmåga och även förbereda sig för senare studier är en nedre åldersgräns på 18 år en rimlig begränsning och Jönköping University ställer sig positiv till förslaget. Någon begränsning avseende om personen har ett giltigt resultat eller ej bör då inte finnas.

7.9

Idag anordnar Jönköping University högskoleprovet på sex orter i regionen utöver Jönköping. Det är oklart på vilka grunder just dessa orter engagerades. Utgångspunkten är att högskoleprovet ska vara tillgängligt för de personer som önskar delta (hädanefter de över 18 år). Det innebär att tidsåtgång, avstånd och kommunikationsmöjligheter till en provort ska vara rimliga även för de utan eget transportmedel. Högskoleprovet bör vara tillgängligt även för de som finns i en miljö där högskolestudier inte är prioriterade. Alltför stora avstånd eller kommunikationssvårigheter kan hämma deltagande från dessa miljöer. Givetvis bör hänsyn tas till de kostnader som många små provorter ger. En översyn av antalet provorter och eventuell samverkan mellan närliggande provorter bör göras i samråd med de kommuner/orter där provet ges.

7.11

Avgiften för högskoleprovet bör vara rimlig, både kopplat till kostnaden för de genomförande lärosätena och UHR som utgiften för den enskilde. Avgiften bör täcka så mycket av kostnaden som möjligt men inte vara så hög att den utesluter grupper av presumtiva skrivande av ekonomiska skäl. Dock bör avgiften vara så betydande att anmälan inte sker slentrianmässigt och utan verklig avsikt att genomföra provet. Det är rimligt att kostnaden för att delta i provet utomlands är högre än vid deltagande i Sverige. Det är rimligt att avgiften höjs från dagens nivå men anpassas med hänvisning till ovanstående stycke.

7.12

Ett modernt systemstöd krävs för att hantera högskoleprovet. HP-admin bör utvecklas och finansieras av UHR. Att lärosäten och UHR gemensamt sätter upp krav för systemet är förenligt med Jönköping Universitys syn. Utvecklingskostnaden bör inte tas ur ordinarie budget för högskoleprovets genomförande.

7.13

Jönköping University instämmer i förslaget att en gemensam modell för att beräkna kostnaderna för högskoleprovet behöver tas fram. När jämförbara data finns för lärosätenas kostnader finns underlag för att förändra och förbättra anordnandet för lärosätena.

7.14

En digitalisering av högskoleprovet är önskvärt. Det krävs dock att rättssäkerheten kan upprätthållas för att provet ska vara tillförlitligt som urvalsinstrument för högre utbildning. Precis som för det analoga provet finns utmaningar för att säkerställa att genomförandet sker korrekt i alla skeden. Jönköping University ser fram mot ett digitaliserat prov och instämmer i förslaget att UHR ska få uppdraget.

7.15

Jönköping University ställer sig positiv till att samordningsvinster vid utveckling av olika prov kan göras. Samverkan bör dock inte ske på bekostnad av kvalitet eller unikt val av utformande av ett prov utan det optimala valet ska göras för varje prov.

Kommentarer till konsekvensanalys (Kapitel 8)

Konsekvenserna av ett genomfört förslag enligt betänkandet som anges i Kapitel 8 delas av Jönköping University med nedanstående kommentarer. Hänvisning till respektive stycke som kommenteras.

8.1 Med tanke på UHR:s utvidgade ansvar är kravet på samråd med lärosätena viktigt att fastställa.

8.2 Jönköping University anser att UHR bör vara den myndighet som ansvarar för högskoleprovet.

8.7 Konsekvenserna för den enskilde kan öka om beslut tas om begränsat antal provorter eller betydande avgiftshöjning införs.

8.9 Jönköping University anser att eventuell översyn av antalet provorter bör göras i samråd med de orter/kommuner som idag genomför högskoleprovet.

Detta yttrande har beslutats av Agneta Marell. Remissen har handlagts av Siv Sjöström.

I beredningen har avdelningschef för utbildningsadministration, Monica Cannmo, gruppcheferna Patric Sandström och Annika Lundqvist samt ansvariga för praktiskt genomförande av högskoleprovet, Emma Gullberg och Anna Oliw deltagit.

Agneta Marell

Rektor

Jönköping University